

DECRET 46 /2013, DE 4 D'OCTUBRE, PEL QUAL S'ESTABLEIX EL PLA DE GESTIÓ PLURIINSULAR PER A LA PESCA AMB ARTS DE TIRADA TRADICIONALS EN AIGÜES DE LES ILLES BALEARS¹

([BOIB núm. 137, de 5 d'octubre de 2013](#));
correcció d'errades [BOIB núm.140, de 12 d'octubre de 2013](#))

[DEROGAT]

A les Illes Balears és tradicional l'ús dels arts de tirada coneguts com i o , que s'utilitzen *jonquillera artet per a gerret gerretera* per capturar, respectivament, jonquillo i cabotí (amb els gòbids *Aphia minuta* i *Pseudaphia ferreri* com a principals espècies objectiu, i la llengüeta i l'espetolí, *Crystallogobius linearis* i *Gymnammodytes cicerelus*, com a espècies secundàries) i gerret (*Spicara smaris*). Per la importància socioeconòmica d'aquesta matèria i per la possible afectació d'altres pesqueres, és necessari establir una regulació específica per a la pesca amb aquests arts, la qual ha de tenir en compte, d'una banda, els resultats del seguiment científic, i de l'altra, els aspectes socioeconòmics i l'opinió de les confraries de pescadors afectades.

El Reglament (CE) 1967/2006 del Consell, de 21 de desembre de 2006, relatiu a les mesures de gestió per a l'explotació sostenible dels recursos pesquers en el mar Mediterrani i pel qual es modifica el Reglament (CEE) núm. 2847/93 i es deroga el Reglament (CE) núm. 1626/94, en l'article 4.1 prohibeix els arts de tirada, tot i que els articles 4, 9, 18 i 19 estableixen i regulen la possibilitat d'autoritzar-los, com a excepció i en el marc de plans de gestió, els quals han de ser aprovats pels estats membres amb l'autorització prèvia de la Unió Europea.

Aquests plans de gestió són una eina indispensable per a les pesqueres que, per les característiques especials pròpies o de l'entorn, requereixen una regulació específica i per a l'aplicació de les excepcions que es preveuen en el Reglament (CE) 1967/2006. La Comissió Europea, per aprovar aquestes excepcions, requereix que els plans de gestió prevegin aspectes vinculats a reduir o a no incrementar l'esforç pesquer i a conservar els ecosistemes marins, entre altres requisits.

Actualment està en vigor el Pla de Gestió per a la Pesca amb Arts de Tirada Tradicionals en Aigües de les Illes Balears, aprovat mitjançant el Decret 17/2009, de 6 de març, el qual no ha estat objecte d'excepció per part de la Comissió Europea.

Per això, i amb l'objecte de donar compliment a l'exigència de la Comissió Europea, aquest Decret té per objecte fixar un nou Pla de Gestió per a la Pesca amb Arts de Tirada Tradicionals (PGAT), imprescindible per poder obtenir l'excepció prevista en el Reglament 1967/2006.

Aquest Decret incorpora mesures per evitar la pesca del jonquillo (*Aphia minuta*) durant l'estiu i la tardor, de manera que es garanteix que un dels dos períodes reproductius anuals queda lliure d'explotació, com també mesures per gestionar la

¹ Aquest Decret ha estat **derogat** pel Decret 19/2019, de 15 de març ([BOIB núm. 35, de 16 de març de 2019](#)).

pesquera del gerret i per protegir el recurs mitjançant la restricció de l'esforç si així ho aconsellen els indicadors de seguiment.

Pel que fa a les mesures destinades a limitar l'esforç pesquer, es concreten en els requisits d'habitualitat, eslora i potència màxima que s'exigeixen a les embarcacions que volen practicar aquest tipus de pesca.

L'objectiu primordial del Pla de Gestió és mantenir l'actual nivell d'explotació, que, d'acord amb el registre històric de les descàrregues, es manté dins els marges d'una explotació sostenible i evita l'increment d'esforç derivat d'un hipotètic increment en el registre i la potència de les embarcacions autoritzades. Es pretén també evitar la utilització de l'art per a la captura d'espècies reservades a altres modalitats pesqueres.

L'article 30.22 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears atorga competència exclusiva a la Comunitat Autònoma en matèria de pesca i activitats recreatives en aigües interiors, cria i recollida de marisc i aquicultura, i en l'apartat 50, en matèria de pesca marítima a les aigües de les Illes Balears.

Així mateix, l'article 31.8 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears atorga competència de desplegament normatiu i d'execució a la Comunitat Autònoma en matèria d'ordenació el sector pesquer.

El capítol II del títol II de l'Estatut està destinat a les relacions amb la Unió Europea. D'acord amb l'article 106, la Comunitat Autònoma participa en els assumptes relacionats amb la Unió Europea que afectin les competències i els interessos de les Illes Balears, en els termes establerts en l'Estatut, en la Constitució i en la legislació de l'Estat.

El Decret 5/2013, de 2 de maig, del president de les Illes Balears, pel qual es determina la composició del Govern i s'estableix l'estructura de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, disposa que aquesta s'estructura, entre d'altres, en la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori.

Aquest procés es completa mitjançant el Decret 15/2013, de 7 de juny, del president de les Illes Balears, pel qual es modifica el Decret 6/2013, de 2 de maig, del president de les Illes Balears, que estableix les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. La matèria objecte de aquest Decret té cabuda entre les competències de la Direcció General de Medi Rural i Marí, establertes en l'article 2.8 a.

Per tot això, a proposta del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, d'acord amb el Consell Consultiu de les Illes Balears, i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió del dia 4 d'octubre de 2013,

DECRET

Article 1. Àmbit d'aplicació

Aquest Decret és aplicable a les embarcacions autoritzades per a la modalitat de pesca artesanal amb arts de tirada tradicionals (jonquillera i artet o gerretera) que pesquen en aigües interiors de les Illes Balears.

Article 2. Permís especial de pesca

1. Poden obtenir el permís especial per dedicar-se a la pesca artesanal amb arts de tirada tradicionals, els titulars de les embarcacions censades en el Cens oficial de la flota pesquera operativa en les modalitats d'arts menors i palangre de fons que demostrin que han practicat aquesta modalitat un mínim de cinc anys.

2. Les embarcacions han de complir els requisits tècnics següents:

- Eslora total inferior o igual a 12 metres.
- Arqueig inferior o igual a 12 TRB.
- Potència inferior o igual a 198,5 kW.
- Tripulació mínima de dos tripulants enrolats i presents a bord.

3. El nombre total de permisos especials de pesca per a aquesta modalitat mai no ha d'excedir el nombre d'embarcacions que es van autoritzar la temporada anterior a l'aprovació d'aquest Decret. A més, la suma dels tonatges de les embarcacions autoritzades no pot superar les 600 TRB, ni la suma de les potències, la quantitat de 7.353 kW.

4. Amb la finalitat d'homogeneïtzar les dimensions de les embarcacions autoritzades, les embarcacions que s'hi incorporin i les que es construeixin de nou per modernitzar-ne alguna de les titulars del permís especial no poden tenir una eslora total superior a 12 metres ni una potència superior a 198,53 kW.

Article 3. Transferència de drets de pesca

Els permisos especials per a la pesca artesanal amb arts de tirada tradicional només es poden transferir d'una embarcació a una altra que tenguí el mateix propietari registral i que no superi les dimensions màximes que es fixen per a la modalitat.

Article 4. Captures

1. Les úniques espècies autoritzades per a la pesca amb jonquillera són el jonquillo () i les espècies *Aphia minuta* que habitualment l'acompanyen (*Pseudaphya ferreri*, *Gymnammodytes cicerellus* i *Crystallogobius linearis*).

2. L'única espècie que es pot capturar amb l'artet o gerretera és el gerret (*Spicara smaris*).

3. L'activitat de la pesca artesanal amb arts de tirada tradicionals no s'ha de simultaniejar amb cap altre ormeig o modalitat durant la mateixa jornada. En el cas que una embarcació autoritzada es vulgui dedicar a una altra activitat pesquera, l'art ha de romandre a terra.

4. Les espècies objectiu de la pesca amb arts de tirada tradicionals són les que s'indiquen en els punts 1 i 2 d'aquest article. Qualsevol organisme capturat que no pertanyi a aquestes espècies autoritzades o acompanyants s'ha de retornar immediatament a la mar.

5. La direcció general competent en matèria pesquera ha de fixar les quotes de captura de les espècies objectiu mitjançant una resolució anual. La quota màxima per temporada es fixa en 40.000 kg per al conjunt de gòbids i en 10.000 kg per al gerret. Si aquestes quotes se superen, la temporada s'ha de considerar conclosa.

Article 5. Cens d'embarcacions autoritzades

1. Els patrons o armadors d'embarcacions que disposin del permís especial i que vulguin practicar la pesca amb arts de tirada tradicionals han de sol·licitar la inscripció de les seves embarcacions en el cens anual que gestiona la direcció general competent en matèria pesquera i que es tanca el dia 15 de setembre de cada any.

2. Les confraries de pescadors han de trametre anualment a la direcció general competent en matèria pesquera una llista de les embarcacions associades que tenen la intenció de practicar la pesca amb arts de tirada tradicionals.

3. Anualment, la direcció general competent en matèria pesquera ha de dictar una resolució per actualitzar el cens d'embarcacions autoritzades per a la modalitat de pesca artesanal amb arts de tirada tradicionals.

Article 6. Vedes i ports de descàrrega autoritzats

1. S'estableix un període de veda mínim per a la pesca amb l'art de tirada (jonquillera) del jonquillo i de les espècies que l'acompanyen des de l'1 de maig fins al 14 de desembre.

2. S'estableix un període de veda mínim per a la pesca amb l'art de tirada del gerret (artet o gerretera) des del 16 d'abril fins al 15 d'octubre.

3. Les embarcacions autoritzades per a la pesca artesanal amb arts de tirada tradicional han d'efectuar la sortida, l'entrada i el desembarcament de les captures únicament en els ports associats a les confraries de pescadors que disposin de permisos especials de pesca per a aquesta modalitat.

4. Anualment la direcció general competent en matèria pesquera ha de dictar una resolució en la qual ha d'establir les dates concretes de veda, la quota màxima de captures i els ports pesquers autoritzats per desembarcar-les, i incloure-hi, en un annex, el cens anual de les embarcacions autoritzades per exercir la pesca amb arts de tirada tradicionals. Si els indicadors de seguiment ho aconsellen, hi pot establir períodes de veda més amplis.

Article 7. Formulari de pesca

Cada vegada que l'embarcació surt amb l'art de tirada, el patró ha d'emplenar un formulari de pesca, que li ha de facilitar la direcció general competent en matèria pesquera, i, en tornar a port, tant si han obtingut captures com si no n'han obtingut, lliurar-la a la seva confraria, la qual l'ha de remetre al Servei de Recursos Marins i, si escau, al consell insular corresponent.

En el cas que el patró incompleixi aquest deure se li ha de retirar l'autorització per exercir aquest tipus de pesca.

Article 8. Horaris

1. La pesca amb arts de tirada tradicionals es pot exercir exclusivament de dilluns a divendres, tot i que es poden establir noves limitacions d'acord amb el que preveu el Pla de Gestió per a la Pesca amb Arts de Tirada Tradicionals.

2. L'hora de sortida de port de les embarcacions autoritzades per a la pesca artesanal amb jonquillera o artet que duguin a bord aquest art no ha de ser anterior a les 6 hores.

3. Tant la jonquillera com l'artet o gerretera no es poden calar fins que surti el sol.

4. Les embarcacions que duguin a bord arts de tirada tradicionals han d'entrar a port abans de les 16 hores.

Article 9. Zones i fons autoritzats per a jonquilleres i gerreteres

1. Les jonquilleres i les gerreteres només es poden calar sobre fons detrítics i mixtos situats a una profunditat inferior a 30 metres. Està prohibit usar-les sobre fons de posidònia, *maërl* o coral·ligen.

2. Aquests arts no es poden calar quan hi hagi banyistes, en platges freqüentades per banyistes o en llocs on puguin representar un perill per a aquests.

3. Durant la maniobra de pesca, l'art s'ha de mantenir fregant el fons i sense rossegar amb força.

Article 10. Estructura i dimensions dels arts

L'estructura i les dimensions de la jonquillera i la gerretera han de ser les que es detallen en l'annex d'aquest Decret.

Article 11. Seguiment

1. La direcció general competent en matèria pesquera ha de garantir una supervisió adequada del Pla de Gestió basant-se en la millor informació científica disponible, i fixar, mitjançant una resolució anual, uns mínims mensuals de captura per embarcació i dia (o una mesura equivalent del rendiment per unitat d'esforç) basant-se en la informació històrica de captures.

2. En el cas que les captures no arribin als mínims esmentats, els dies habilitats per a la pesca del pla setmanal que s'hagi establert s'han de reduir un dia. Si el mes següent les captures encara són inferiors al mínim corresponent, la pesquera s'ha de tancar durant tot el mes.

3. Per tal de garantir una supervisió adequada de la pesqueria basant-se en la millor informació científica disponible, es crea una comissió de seguiment, la composició de la qual ha de ser determinada per la direcció general competent en matèria pesquera mitjançant una resolució.

Article 12. Règim sancionador

El règim sancionador, si escau, serà el que correspon d'acord amb el que disposa la Llei 3/2001, de 26 de març, de pesca marítima de l'Estat.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Disposició transitòria única. Exempció de les limitacions d'eslora i de potència

Durant un període de dotze mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquest Decret, les embarcacions que ultrapassin les limitacions d'eslora i de potència que es preveuen en l'article 2.2 que demostrin haver practicat la modalitat tradicional amb l'anterioritat a

l'entrada en vigor d'aquest Decret i que compleixin la resta de condicions que s'estableixen en el Pla de Gestió, poden obtenir el permís especial per a la pesca artesanal amb arts de tirada tradicionals.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Disposició derogatòria única. Normes derogades

Queden derogats el Decret 17/2009, de 6 de març, pel qual s'estableix un pla de gestió per a la pesca amb arts de tirada tradicionals en aigües de les Illes Balears; el Decret 49/1985, de 23 de maig, que regula la pesca del gerret en aigües interiors de l'arxipèlag balear; la Resolució del conseller d'Agricultura i Pesca de dia 21 d'octubre de 1985 per la qual s'estableix l'obligatorietat d'una autorització expressa per a la pesca d'*Aphia minuta*, com també qualsevol normativa de rang inferior a aquest Decret que s'oposi al que s'hi estableix.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Habilitació de desenvolupament

S'autoritza el conseller competent en matèria de pesca per dictar les disposicions que siguin necessàries per al desenvolupament d'aquest Decret.

Disposició final segona. Entrada en vigor

Aquest Decret entra en vigor l'endemà d'haver estat publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

ANNEX DEFINICIONS

La jonquillera és un art de tirada format per un cóp de sis peces de xarxa d'uns 25 metres de longitud, de llum de malla progressivament més petit a mesura que s'acosta al final, anomenat *randa*. Les dues bandes, que surten del cóp, tenen una longitud de 90 metres aproximadament i estan fetes per quatre peces també amb llum de malla decreixent en direcció al cóp. La ralinga superior està armada amb suros, i la inferior, amb ploms. L'altura de l'art quan està en acció és d'uns set metres.

L'artet o gerretera és un art de tirada d'uns 200 metres de longitud, format per tres parts, com la jonquillera, amb llum de malla de 50 mm a les bandes que disminueix cap al final del cóp. Als extrems inferior i superior de cada banda duu una ralinga de ploms i una altra de suros. Funciona de manera similar a la jonquillera.